

Empordà

L'Empordà medieval Mediaeval Empordà

Rutes en cotxe
Routes by car

Cruïlles.
Aj. de CMSS

Història

Entre els segles IX i XIV Catalunya va experimentar el seu període de gestació, consolidació i expansió. La conquesta de la Catalunya Nova, i la conquesta de Mallorca, València, i altres regions de la Mediterrània, van propiciar l'enriquiment dels senyors feudals catalans de la mà del comte de Barcelona. Entre aquests senyors, enriquits i poderosos, els empordanesos tingueren un pes important, i deixaren una empremta important en el patrimoni arquitectònic dels seus dominis; l'època medieval fou un període

molt important per entendre l'actual Empordà. D'aquell temps, ens n'han quedat magnífiques mostres en el territori, que el conformen tal com és en l'actualitat. Fou un temps de lluites entre els senyors feudals, sobretot entre els que tenien dominis més importants, i a l'Empordà hem d'esmentar, per l'extensió de les seves terres, el poderós comte d'Empúries, que mantingué una forta i resistent disputa amb el casal de Barcelona, que el portà, però, finalment, a sucumbir al seu vassallatge. Altres lluites i disputes menors, amb altres senyors, com els comtes de Besalú, els de Rosselló, els Rocabertí, els Cruïlles o el Bisbat de Girona ompliren el territori de viles fortificades, castells i palaus, cosa que va deixar una contrada amb un ric llegat arquitectònic medieval.

Sant Pau de Fontclara.
Aj. de Palau-sator

Art

La riquesa patrimonial i artística de l'Empordà es veu reflectida en una gran quantitat d'edificis de diferents moments del romànic i el gòtic, des de petites esglésies ocultes en paratges naturals de difícil accés, fins a monestirs que tingueren èpoques de gran esplendor, castells roquers, esglésies amb pintures romàniques, viles fortificades... Aquest ric llegat tingué sovint els senyors laics i eclesiàstics com a mentors, que, temorosos, volien guanyar-se el cel, i que encarregaven i finançaven aquest patrimoni. Destaquem especialment el llegat romànic empordanès, que fa que ens trobem en una terra amb un patrimoni d'excel·lent bellesa i importància històrica, com ara el monestir de Sant Quirze de Colera, que conserva el claustre romànic amb capitells més antic d'Europa. Algunes peces excepcionals d'art d'aquest període es poden contemplar en el Museu d'Art de Girona (M'dA).

Castell de Requesens
(La Jonquera).
Fons CCAE/
Narcís Ribas

History

Between the 9th and 14th centuries, Catalonia underwent a period of development, consolidation and expansion. The conquest of what was known as Catalunya Nova, and the conquest of Majorca, Valencia and other regions along the Mediterranean, meant that the Catalan feudal lords became wealthier under the auspices of the Count of Barcelona. Among these lords, who were rich and powerful, those in the Empordà region were particularly important, and they left a significant mark on the architectural heritage of

their domains. The mediaeval period was very important to be able to understand the Empordà region as it is today. There are magnificent samples of those times throughout the territory, which have given it its current configuration. It was a time of battle between feudal lords, particularly between those who had the most important domains and, in the Empordà region, we should particularly mention, due to the extension of his lands, the powerful Count of Empúries, who had a deep, lasting dispute with the House of Barcelona. However, in the end, he succumbed to its vassalage. Other minor battles and disputes with other lords, such as the Counts of Besalú, Roussillon, Rocabertí or Cruïlles and the Bishop of Girona, led to the territory being filled with fortified towns, castles and palaces, which left us with a region with a rich mediaeval architectural legacy.

Portalada
Santa Maria de Castelló.
Oficina de turisme
de Castelló d'Empúries

Art

The heritage and artistic wealth of the Empordà region is reflected in a large number of buildings from different Romanesque and Gothic times, ranging from small chapels hidden in fairly inaccessible natural spaces through to monasteries which enjoyed periods of great splendour, rock castles, churches with Romanesque paintings, fortified towns, etc. This rich legacy often had secular lords and ecclesiasts as its mentors who, wanting to earn their place in heaven, commissioned and financed this heritage. We would particularly mention the Romanesque legacy in the Empordà region, which has given us a heritage of exceptional beauty and historical importance, such as Sant Quirze de Colera Monastery, which has the oldest Romanesque cloister with capitals in Europe. Some of the most exceptional pieces of art from this period can be found in the Girona Art Museum (M'dA).

L'Empordà medieval / Mediaeval Empordà

RUTES EN COTXE / ROUTES BY CAR

Sant Quirze de Colera

Sant Pere de Rodès

Sant Llorenç de la Muga

Cap de Creus

Lladó

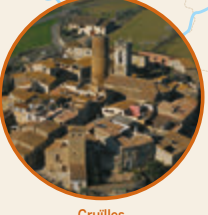
Castell d'Empúries

Monells

Castell del Montgrí

Cruïlles

Cap de Begur

Pals

Peratallada

Llegenda Key	
	Parc natural Nature Park
	Riu River
	Autopista de peatge Toll Motorway
	Autovia Dual carriageway
	Carretera Comarcal Regional road
	Carretera Nacional National road
	Altres carreteres Other Roads
	Aeroport Airport
	Estació de tren Train Station
	Sortida d'autopista Motorway exit
	Codi d'autopista Toll motorway code
	Codi de carretera Nacional National road code
	Codi de carretera Comarcal Regional road code
	Codi de carretera Comarcal Regional road code

L'Empordà medieval / Mediaeval Empordà

RUTES EN COTXE

ROUTES BY CAR

1 Monestir de Santa Maria de Vilabertran

Vilabertran

✓ Consultar horaris / Consult Timetable

T 972 508 787
www.mhcat.cat

2 Monestir de Sant Quirze de Colera

Rabós d'Empordà

✓ Ds-Dg / Sat-Sun: 11-14 h

Aj. de Rabós
T 972 563 082

3 Torre romànica de Llança

Llança

✓ 01.07- 30.08: 18-20 h

Resta de l'any / Rest of the year: T 972 380 855
www.visitllanca.cat

4 Conjunt monumental de Sant Pere de Rodes

Port de la Selva

✓ Consultar horaris / Consult Timetable

T 972 194 238
www.mhcat.ca t

5 Ciutadella de Roses

Roses

✓ Consultar horaris / Consult Timetable

T 972 151 466
www.visit.roses.cat

6 Monestir de St. Miquel de Fluvià

Sant Miquel de Fluvià

T 666 561 796
www.santmiquelfluvia.cat

7 Església de Sant Tomàs de Fluvià

Torroella de Fluvià

T 972 520 260
www.torroelladefluvia.cat

8 Església de Sant Esteve i Palau de l'Abat

Vila-sacra

✓ Dll-Dg / Mon-Sun: 10-18 h

T 972 507 523
www.vila-sacra.com

9 Església de Santa Eulàlia de Vilanova de la Muga

Peralada

Dll-Dg / Mon-Sun: 10-20 h

T 972 538 840
www.visitperalada.cat

10 Claustre. Centre de Turisme Cultural de Sant Domènec - Museu de la vila

Peralada

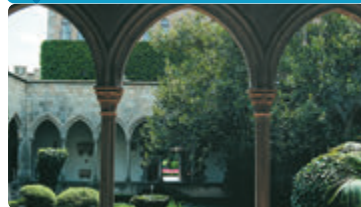

✓ Consultar horaris / Consult Timetable

T 972 538 840
www.visitperalada.cat

11 Claustre del Convent del Carme

Peralada

✓ Consultar horaris / Consult Timetable

T 972 538 125
www.museucastellperalada.com

12 Santa Maria d'Agullana

Agullana

Clau fleca / Bakery key

T 972 535 206
ca.agullana.cat

13 Església de Sant Pere d'Albanyà

Albanyà

✓ Dlll-Dg / Mon-Sun: 9-21 h
Clau bar / Bar key

T 972 569 190
www.albanya.cat

14 Església de Sant Llorenç

Sant Llorenç de la Muga

✓ Dll / Mon: 9-21 h
Dg / Sun: 9-21 h

T 972 569 140
www.santllorençdelamuga.cat

15 Cúria- Presó. Museu d'història medieval

Castelló d'Empúries

✓ Consultar horaris / Consult Timetable

T 972 250 859
www.castelloempuriabrava.com

16 Basílica de Santa Maria

Castelló d'Empúries

✓ Consultar horaris / Consult Timetable

T 688 331 094
www.basilicasantamaria.com

LLEGENDA LEGEND

✓ **Obert tot l'any**
Open all year round

Informació
Information

Tancat els dilluns
Closed on Mondays

Concertar visita per telèfon
Please phone to book a visit

✓ **Horari**
Opening times

Visites guiades
Guided tours

Demanar la clau
Please ask for the key

Porta de vidre
Glass door

L'Empordà medieval / Mediaeval Empordà

RUTES EN COTXE

ROUTES BY CAR

17 Castell-palau Bellcaire d'Empordà

DII-Div / Mon-Fri: 9-14 h
DII / Mon: 16-19 h

T 972 788 105
www.bellcaire.cat

18 Església de Sant Joan Bellcaire d'Empordà

T 972 788 105
www.bellcaire.cat

19 Església de Sant Esteve de Marenjà La Tallada d'Empordà

T 972 780 095 / 672 179 338
www.latallada.cat

20 Castell-palau La Bisbal d'Empordà

Consultar horaris /
Consult Timetable

T 972 645 500
www.visitlabisbal.cat

21 Església de Santa Cristina Corça

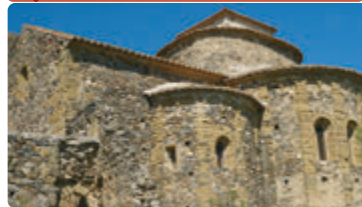
T 972 630 051
www.corca.cat

22 Església de Sant Andreu de Pedrinyà La Pera

T 972 488 205
www.lapera.cat

23 Monestir de Sant Miquel de Cruïlles Cruïlles, Monells i Sant Sadurní de l'Heura

T 972 642 310
www.visitemporda.com

24 Església de Sant Pau de Fontclara Palau-sator

T 972 634 132
www.palau-sator.cat

25 Església de Sant Júlia de Boada Palau-sator

T 972 634 132
www.palau-sator.cat

26 Torre de les Hores Pals

Consultar horaris /
Consult Timetable

T 972 637 380
www.visitpals.com

27 Monestir de Sant Feliu de Guíxols Sant Feliu de Guíxols

Consultar horaris /
Consult Timetable

T 972 821 575
museu.guixols.cat

28 Castell de Benedormiens Castell - Platja d'Aro

Consultar horaris /
Consult Timetable

T 972 817 179
www.platjadaro.com

29 Església de Santa Cristina Santa Cristina d'Aro

T 972 837 310
www.visitsantacristina.cat

30 Església de Sant Martí de Romanyà Santa Cristina d'Aro

T 972 837 310
www.visitsantacristina.cat

LLEGENDA LEGEND

- Obert tot l'any**
Open all year round
- Informació**
Information
- Tancat els dilluns**
Closed on Mondays
- Concertar visita per telèfon**
Please phone to book a visit
- Horari**
Opening times
- Visites guiades**
Guided tours
- Demanar la clau**
Please ask for the key
- Porta de vidre**
Glass door

L'Empordà medieval / Mediaeval Empordà

RUTES EN COTXE

ROUTES BY CAR

1

ELS GRANS MONESTIRS ALT EMPORDANESOS (I) THE GREAT MONASTERIES IN THE ALT EMPORDÀ (I)

45 km 🕒 1 dia / day

Canònica de Santa Maria de Vilabertran. Aj. de Vilabertran

La primera part d'aquesta ruta, entre vinyes i oliveres, ens porta a conèixer els monestirs romànics de l'Alt Empordà. Comença l'itinerari a la **canònica de Vilabertran**, on es pot visitar aquesta bonica abadia agustiniana dels s. XII-XIII, que conserva la creu d'orfebreria més gran del país, del s. XIV. La ruta reprèn llavors cap a Rabós d'Empordà i, des d'aquest poble on sembla que el temps s'ha aturat, s'agafa la carretera fins al **monestir benedictí de Sant Quirze de Colera**, una joia del romànic català, que compta

amb el claustre romànic més antic d'Europa, situat en un indret de gran bellesa del Paratge Natural de l'Albera. Caldrà retornar, vers Vilamaniscle i Garriguella, per prendre la N-260 direcció a Llançà. Pel camí es pot contemplar el pintoresc **castell de Quermançó**, visitable a l'estiu des de Llançà i Vilajuïga. L'itinerari finalitza a **Llançà**, amb un recorregut pel centre del poble, on encara es conserva la **torre del campanar** (s. XIII) de l'antiga església romànica desapareguda.

Castell de Quermançó (Vilajuïga). Fons CCAE

*The first part of this route, which winds its way between vineyards and olive trees, will take you to the Romanesque monasteries in the Alt Empordà. The route starts at the **monastery in Vilabertran**, where you can visit this beautiful 12th-13th century Augustinian Abbey, which has the largest precious metal cross in the country, from the 14th century. The route then moves on to Rabós d'Empordà and, in this village in which it seems that time has stood still, you take the road to the **Benedictine Sant Quirze de Colera Monastery**, a gem of Catalan Romanesque architecture, which has the oldest Romanesque cloisters in Europe, and is located in a beautiful place in the Albera Natural Space. Then return, towards Vilamaniscle and Garriguella, to take the N-260 towards Llançà. Along the way, you can look at the picturesque **Quermançó Castle**, which can be seen from Llançà and Vilajuïga in the summer. The route finishes in **Llançà**, with a walk through the centre of the town, which still preserves the 13th-century **bell tower** of the former Romanesque church.*

2

ELS GRANS MONESTIRS ALT EMPORDANESOS (II) THE GREAT MONASTERIES IN THE ALT EMPORDÀ (II)

32 km 🕒 1 dia / day

Església de Santa Helena (El Port de la Selva). Ass. Empordà Turisme

Per visitar el **monestir de Sant Pere de Rodes** cal passar per la GIP-641 des de Vilajuïga. Aquest conjunt excepcional està format pel monestir de Sant Pere de Rodes; el **castell de Sant Salvador de Verdera**, del s. XIII, només accessible a peu (25 min); el **poblat medieval de Santa Creu**, i l'**església preromànica**

de Santa Helena. El monestir de Sant Pere de Rodes, des de la seva magnífica situació a 520 m d'alçada, comprèn diferents edificacions d'origen romànic, entre les quals destaca la basílica del s. X. El monestir ha estat curosament restaurat, de manera que us permetrà conèixer la seva història i la de tot el territori. Retornant per la GI-610, us podeu aturar a Palau-saverdera per admirar l'església de **Sant Joan**, i finalitzar la ruta a **Roses** visitant el **monestir romànic de Santa Maria**, del s. XI, situat a l'interior del conjunt de gran importància històrica de la Ciutadella de Roses, dotat d'un interessant centre d'interpretació, que permet conèixer l'evolució històrica del lloc, de la prehistòria als nostres dies.

Església de Sant Joan de Palau-saverdera. Fons CCAE

*To get to **Sant Pere de Rodes Monastery**, you need to take the GIP-641 from Vilajuïga. This exceptional site is made up of **Sant Pere de Rodes Monastery**; **Sant Salvador de Verdera Castle**, built in the 13th century, which can only be got to on foot (25 minutes); the **mediaeval village of Santa Creu**, and the **pre-Romanesque Santa Helena Church**. **Sant Pere de Rodes Monastery**, from its magnificent location at a height of 520 metres, consists of various buildings of Romanesque origin, which include the 10th-century basilica. The monastery has been carefully restored so that you can get to know its history and that of all the territory. Returning along the GI-610, you can stop off in Palau-saverdera to admire **Sant Joan Church** and finish off the route in **Roses** visiting the 11th-century **Romanesque Santa Maria Monastery**, inside the very important historic site of the Citadel of Roses, which has an interesting interpretation centre that enables you to find out about the historic development of the place, from prehistoric times through to today.*

L'Empordà medieval / Mediaeval Empordà

RUTES EN COTXE

ROUTES BY CAR

3

ENTRE LA MUGA I EL FLUVIÀ (I) BETWEEN THE RIVERS MUGA AND FLUVIÀ (I)

14 km 🕒 1/2 - 1 dia / day

Bàsacara. Fons CCAE

Entre la muntanya i el mar, pobles tranquils i allunyats de les vies principals donen vida a un Empordà que el temps ha aturat. La ruta comença a l'antiga vila de **Bàsacara**. Situada en un promontori sobre el Fluvià, fou en època medieval del Bisbat de Girona i s'hi celebraven un concorregut mercat i fires importants. Llavors, per la carretera local GI-622, arribareu a **Vilaür**; a l'església fortificada i imponent de Sant Martí s'hi accedeix per un portalet. Tot seguit es pot retornar a la GI-622 fins a **Sant Mori**, d'on sobresurt el castell-palau gòticorenaixentista i l'estructura urbanística

del poble d'origen medieval. La propera parada és **Sant Miquel de Fluvià**. En el centre del poble destaca el bell monestir benedictí de tres naus i la silueta del seu majestuós campanar de la segona meitat del s. XII, amb decoració llombarda. A prop d'aquí hi ha el poble de **Sant Tomàs de Fluvià**. La petita església de sant Tomàs compta amb unes pintures romàniques de recent restauració d'una gran bellesa: per visitar-les cal contactar amb l'Ajuntament de Torroella de Fluvià.

Església de Sant Martí de Vilaür. Fons CCAE

Between the mountain and the sea, quiet villages, away from the main highways, give life to an Empordà in which time stands still. The route

*starts in the historic village of **Bàsacara**. Set on a promontory in the River Fluvià, in mediaeval times it belonged to the Bishop of Girona and a popular market and important trade fairs were held there. Then, take the GI-622 to **Vilaür**, where you can reach the fortified, impressive church of Sant Martí through a small portal. Then return along the GI-622 to **Sant Mori**, which is presided over by a Gothic-Renaissance style Castle-Palace and has an urban layout of mediaeval origin. The next stop is **Sant Miquel de Fluvià**. In the centre of the village, there is a beautiful Benedictine monastery with three naves and the silhouette of its majestic bell tower from the second half of the 12th century, with Lombard decoration. **Sant Tomàs de Fluvià** is a nearby village. The small church of Sant Tomàs has some extremely beautiful, recently restored Romanesque paintings: to visit them, you should contact Torroella de Fluvià Town Council.*

4

ENTRE LA MUGA I EL FLUVIÀ (II) BETWEEN THE RIVERS MUGA AND FLUVIÀ (II)

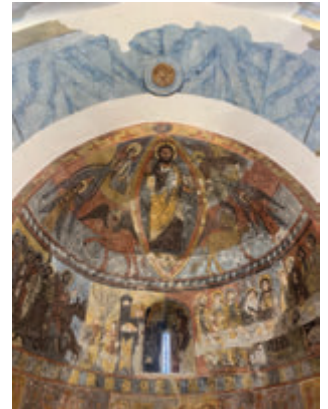
11 km 🕒 1 dia / day

Església Sant Martí del Far d'Empordà. Fons CCAE

Iniciareu la ruta admirant les vistes excepcionals de la plana, des del promontori on se situa l'església romànica fortificada de **Sant Martí del Far d'Empordà**, que formava part del desaparegut castell. Podeu continuar cap a **Vila-sacra**, on es pot visitar l'església de **Sant Esteve i el Palau de l'Abat**, la història del qual està estretament lligada

a la del monestir de Sant Pere de Rodes. Llavors, vers la GIV-6043, s'arriba al poble de **Vilanova de la Muga**. L'església de **Santa Eulàlia** alberga unes pintures romàniques d'excepcional bellesa (per visitar-la cal contactar amb l'oficina de turisme de Peralada). S'acaba la visita a la vila medieval de **Peralada**, que tingué gran importància en època medieval, rivalitzant amb Castelló, capital del poderós comtat d'Empúries. No ens podem perdre la visita al nucli antic i al Centre Cultural de **Sant Domènec** per admirar-hi el ben conservat claustre romànic de l'antic monestir i el museu de la vila, dedicat a Ramon Muntaner. Una altra visita imprescindible és el **claustre gòtic del Convent del Carme**, actual museu i biblioteca del Castell de Peralada.

Església de Santa Eulàlia de Vilanova de la Muga (Peralada). Aj. Peralada

*You start this route by admiring the exceptional views of the plain, from the promontory on which the fortified Romanesque church of **Sant Martí del Far d'Empordà** is found, which was part of the former castle. You then continue towards **Vila-sacra**, where you can visit **Sant Esteve Church and the Abbott's Palace**, the*

*history of which is closely linked to Sant Pere de Rodes Monastery. Then, taking the GIV-6043, you will come to **Vilanova de la Muga**. **Santa Eulàlia Church** is home to some exceptionally beautiful Romanesque paintings (to visit them, you should contact the Tourist Information Office in Peralada). The visit ends in the mediaeval town of **Peralada**, which was very important in the Middle Ages, and was a rival of Castelló, the capital of the powerful County of Empúries. We highly recommend visiting the old town centre and **Sant Domènec Cultural Centre** to admire the well-preserved Romanesque cloister of the former monastery and the town museum, dedicated to Ramon Muntaner. Another essential visit is to the **Gothic cloister of the Convent del Carme**, currently home to the museum and library of Peralada Castle.*

L'Empordà medieval / Mediaeval Empordà

RUTES EN COTXE

ROUTES BY CAR

5

LA FRONTERA DELS PIRINEUS (I) THE PYRENEES BORDER (I)

70 km 🕒 1 dia / day

Santa Maria de Panissars
(La Jonquera). Jordi Cabezas

vers **Agullana**, on destaca l'església romànica de Santa Maria, dels s. XII-XIII. D'aquí es pot seguir fins a **Darnius** per visitar l'església de Santa Maria. Llavors, podeu arribar fins a **Albanyà**, i, de camí, trobareu la bonica església de **Santa Maria de Palau**. Un cop arribeu, coneixereu l'antic nucli i l'església romànica de Sant Pere. **Albanyà** és punt de partida de nombroses rutes per visitar les esglésies romàniques en l'Espai d'Interès Natural de l'Alta Garrotxa. De retorn cal visitar **Sant Llorenç de la Muga**. D'aquest bonic poble medieval emmurallat, destaquem el seu recinte fortificat amb els seus 3 portals d'accés molt ben conservats, el castell, l'església romànica de Sant Llorenç, el Pont Vell i la Torre de Guaita, del s. XIII.

Església de Santa Maria
de Darnius. Fons CCAE

*This is the mountainous little-known part of the Empordà region, with great natural beauty and significant heritage. The route starts at the **Requesens Castle**. You can continue until the ruins of **Santa Maria de Panissars** Monastery. Accessible from Le Perthus, heading towards Bellaguarda Fort, you can enjoy exceptional views of the Canigou Mountain and the Empordà Plain. Carry on towards **Agullana**, where there is a 12th-13th-century Romanesque church dedicated to Santa Maria. From here, you can carry on towards **Darnius** to visit Santa Maria church. You can then continue to **Albanyà**, and, on the way, you will come to the beautiful church of Santa Maria de Palau. When you get there, you can discover the old town centre and the Romanesque church of Sant Pere. **Albanyà** is the departure point for numerous routes to visit the Romanesque churches in the Alta Garrotxa Space of Natural Interest. On the way back, we suggest visiting **Sant Llorenç de la Muga**. This attractive mediaeval walled town has a fortified site with three very well-preserved gates, the castle, the Romanesque church of Sant Llorenç, the Old Bridge and the Watchtower, from the 13th century (for guided trips, please contact the Town Council).*

6

LA FRONTERA DELS PIRINEUS (II) THE PYRENEES BORDER (II)

35 km 🕒 1/2 - 1 dia / day

Monestir de Sant Llorenç de Sous
(Albanyà). Fons CCAE

Aquesta part de la ruta comença en el poble de **Lladó**. En aquest bonic lloc es poden visitar les restes dels edificis de la magnífica col·legiata. Del monestir de Sant Joan de Lladó només queda l'**església de Santa Maria**, restes del claustre, de les dependències monacals i de la sala capitular. Cal destacar per la seva importància el conjunt escultòric de la façana romànica de l'església de Santa Maria. El monestir fou fundat per un monjo de la canònica de Vilabertran. D'aquí es pren la tortuosa carretera local GIP-5237 per visitar el monestir romànic benedictí de **Sant Llorenç de Sous**, amb restes dels s. XI-XIV. El monestir té dos cossos principals: l'església i el claustre amb les dependències monacals. L'edifici ha estat recentment restaurat i compta amb panells explicatius detallats de la seva història. Finalitza la ruta al **santuari de la Mare de Déu del Mont**, aixecat sobre un antic castell medieval del s. XIV, amb unes vistes espectaculars de l'Empordà i les comarques veïnes, que inspiraren les obres de Mossèn Cinto Verdaguer.

Santuari de la Mare de déu del Mont.
Fons CCAE

*This part of the route starts in **Lladó** village. In this beautiful place, you can visit the remains of the buildings of the magnificent collegiate church. All that remains of Sant Joan de Lladó Monastery is **Santa Maria church**, the remains of the cloister, the monastic rooms and the chapter house. The sculptures on the Romanesque façade of Santa Maria church are well worth taking a look at. The monastery was founded by a monk from Vilabertran monastery. From here, you should take the windy local GIP-5237 to visit the Romanesque Benedictine monastery of **Sant Llorenç de Sous**, with remains from the 11th to 14th centuries. The monastery has two main bodies: the church and the cloister with the monastic rooms. The building has been recently restored and has detailed panels explaining its history. We suggest finishing the route at the **Mare de Déu del Mont Sanctuary**, raised above a former 14th-century mediaeval castle, with spectacular views of the Empordà and the neighbouring regions, which inspired the works of Jacint Verdaguer.*

L'Empordà medieval / Mediaeval Empordà

RUTES EN COTXE

ROUTES BY CAR

7

EL COMTAT D'EMPÚRIES I: LES ANTIGUES CAPITALS THE COUNTY OF EMPÚRIES I: THE FORMER CAPITALS

17 km 🕒 1 dia / day

Església de Sant Martí d'Empúries (L'Escala). Fons CCAE

La ruta comença al poble de **Sant Martí d'Empúries**. Situat en un promontori sobre el mar, que havia estat una antiga illa habitada des del s.IX-VIII a.C., fou l'antiga capital del Comtat d'Empúries, abans que aquesta capitalitat fos traslladada a Castelló. Conserva encara la muralla medieval i diferents elements romànics de l'església de Sant Martí. Podeu prosseguir la ruta vers Sant Pere Pescador, entre aiguamolls i camps de pomeres, i arribareu a **Castelló d'Empúries**. Fou la capital del comtat d'Empúries des del s. XI al XV. La Basílica gòtica de Santa Maria (s.XII- XV) "la Catedral de l'Empordà" i els vestigis dels antics edificis i convents són el testimoni de l'esplendor d'aquesta vila durant l'edat mitjana. A més de la Basílica, altres monuments importants són: el Portal de la Gallarda i les seves muralles, la Casa Gran (s. XV), la Llotja o Consolat de Mar (s. XIV), el Palau dels Comtes o Convent de Sant Domènec, el Pont Vell, el Rentador, el Call jueu i la Cúria-Presó (s. XIV) que aplega el centre d'interpretació de la història de la vila així com la col·lecció del patrimoni jueu local. El moment més màgic de Castelló arriba, cada any, durant la segona setmana de setembre quan es celebra el festival "Terra de Trobadors" i la vila retorna al seu passat vibrant de l'època medieval.

Retaula de la basílica de Santa Maria de Castelló d'Empúries. OT Castelló d'Empúries- Empuriabrava

The route starts in the village of **Sant Martí d'Empúries**. Set on a promontory in the sea, which used to be an island which was inhabited from the 9th-8th centuries BC, it was the former capital of the County of Empúries, before the capital was moved to Castelló. It still preserves a mediaeval wall and various Romanesque features in Sant Martí church. You can carry on towards Sant Pere Pescador, driving through wetlands and fields of apple trees, until you reach **Castelló d'Empúries**. It was the capital of the County of Empúries from the 11th to 15th centuries. The Gothic Santa Maria Basilica (10th to 15th centuries) known as the "Cathedral of the Empordà" and the remains of ancient buildings and convents are evidence of the splendour enjoyed by this town during the Middle Ages. In addition to the Basilica, other significant monuments are the Portal de la Gallarda and its walls, the 15th-century Casa Gran, the Market or Consolat de Mar (14th century), the Palace of the Counts or Sant Domènec Convent, the Old Bridge, the public wash house, the Jewish quarters, and the Curia-Prison from the 14th century, which houses the interpretation centre dealing with the history of the town, as well as the collection of local Jewish heritage. The most magical moment in Castelló takes place every year during the second week in September, when the Terra de Trobadors Festival takes place and the town relives its vibrant mediaeval past.

8

EL COMTAT D'EMPÚRIES II: TERRA DE DISPUTES THE COUNTY OF EMPÚRIES II: A LAND OF DISPUTES

11 km 🕒 1 dia / day

La Tallada d'Empordà. Fons CCBE

Aquesta ruta comença a **Albons**, on queda molt poc de l'antic castell però des d'on observareu un territori que fou testimoni de disputes entre el comte d'Empúries i el rei. A Bellcaire d'Empordà es conserva el **castell palau**, actualment seu de l'ajuntament, que fou residència dels comtes. Des d'aquest punt notareu la presència d'un castell al cim del Montgrí, símbol del poder reial. La representació *Bandera de Catalunya* fa reviure cada any aquests enfrontaments. També és destacable l'**església de Sant Joan**, d'origen preromànic que conserva un altar romànic. Continuareu per Tor fins a **la Tallada d'Empordà**, amb un notable nucli històric i des d'on podeu accedir a l'església de **Sant Esteve de Marenjà**, amb interessants pintures murals. Seguireu fins a **Verges**, antic feu del comtat d'aspecte emmurallat. Cada Dijous Sant hi té lloc *La Processó de Verges*, festa declarada d'interès patrimonial que incorpora *La Dansa de la Mort*, manifestació d'origen medieval. Podeu completar la ruta acostant-vos a l'ermita de Sant Pere de la Vall i endinsar-vos per un territori poc conegut que travessa Garrigoles i Vilopriu us portarà al nucli de **Colomers**.

This route starts in **Albons**, where there is very little left of the former castle, but from where you will be able to gaze out at a land that bore witness to the disputes between the Count of Empúries and the King. Bellcaire d'Empordà still has its **Castle Palace**, which currently houses the Town Council, and which was the

Verges. Fons CCBE

Counts' residence. From here, you will be able to see a castle on top of the Montgrí Mountain, a symbol of royal power. Every year, the performance of the *Bandera de Catalunya* re-enacts these confrontations. **Sant Joan chapel**, of pre-Romanesque origin, and which still has a Romanesque altar, is also worthy of a visit. Continue through Tor until you come to **la Tallada d'Empordà**, with a notable historic centre, from where you can get to **Sant Esteve de Marenjà** church, with interesting mural paintings. Carry on to **Verges**, the former fief of the county with a fortified aspect. Every Holy Thursday, *La Processó de Verges* takes place; a festival that has been declared to be of heritage interest, which includes *La Dansa de la Mort* of mediaeval origin. You can complete the route by going to Sant Pere de la Vall hermitage and finding out about a little-known part of the county which goes through Garrigoles and Vilopriu and will take you to the centre of Colomers.

9

EL COMTAT D'EMPÚRIES III: ELS DOMINIS DEL MONTGRÍ THE COUNTY OF EMPÚRIES III: THE DOMAINS OF THE MONTGRÍ

7 km 🕒 1/2 - 1 dia / day

Castell del Montgrí. Aj. Torroella de Montgrí. J. Renart

Aquesta darrera part transcorre per la plana entre els rius Ter i Daró, antigament zona d'aiguamolls i un territori molt disputat a l'època medieval. Petits nuclis, alguns reposant sobre turons, formen part d'aquest paisatge presidit en tot moment pel Montgrí i el seu castell. Des de **Parlavà** heu d'anar en direcció a Torroella de Montgrí. De camí, podeu descobrir el nucli de **Fonolles**, amb algunes restes de l'antic castell. Pocs quilòmetres després, **Sant Iscle d'Empordà** mereix també una visita. Continuareu fins a

Serra de Daró i en direcció a la Bisbal d'Empordà trobareu l'accés a **Llabià**, espectacular mirador de la plana baixempordanesa. Des d'aquí, seguireu travessant Gualta i Fontanilles, dos nuclis que us deixaran a les portes de **Torroella de Montgrí**, on arribareu per la C-31. Aquesta vila fou comtal fins que passà a ser reial al s. XIII. És destacable l'església gòtica de Sant Genís, les muralles, diferents torres i portals o el palau del Mirador, actualment convertit en hotel. Per als més atrevits, la pujada al **castell del Montgrí** (45 minuts a peu) us completarà la visió sobre el que va ser el comtat d'Empúries.

*This last part goes through the plain between the Rivers Ter and Daró, which used to be wetlands and a highly disputed territory in mediaeval times. Small villages, some perched on the tops of hills, are part of this landscape which is presided over at all times by the Montgrí Mountain and its Castle. From **Parlavà** head towards Torroella de Montgrí. On the way, you can discover the village of **Fonolles**, with some remains of the former castle. A few kilometres after this, **Sant Iscle d'Empordà** is also worthy of a visit. Continue to Serra de Daró and on the way to la Bisbal d'Empordà you will come to **Llabià**, a spectacular view point over the Baix Empordà plain. From here, go through Gualta and Fontanilles, to villages that will take you to **Torroella de Montgrí**, along the C-31. This was a county town until it became royal in the 13th century. Sant Genís Gothic-style church, the city walls, various towers and gates or the Palau del Mirador, nowadays a hotel, are worthy of a visit. For the more adventurous, the climb up to the **Montgrí Castle** (45 minutes on foot) will complete your view of what used to be the County of Empúries.*

Torroella de Montgrí.
Fons Aj. de Torroella de Montgrí

10

ELS DOMINIS DEL BISBE (I) THE DOMAINS OF THE BISHOP (I)

14 km 🕒 1/2 dia / day

Castell d'Empordà.
Fons CCBE

El nom de la Bisbal té molta relació amb la figura del bisbe, que tingué una influència important durant aquesta època i una relació no sempre fàcil amb el comte d'Empúries. La ruta comença al **Castell-Palau de la Bisbal d'Empordà**, residència del bisbe de Girona i una de les mostres més impor-

tants del romànic civil català. Sense sortir del terme de la Bisbal, podeu arribar al **Castell d'Empordà**, actualment un hotel, i que fou construït pel comte, al límit dels seus dominis, en resposta a la construcció del Castell de la Bisbal, mostra dels beneficis atorgats al bisbe pel sobirà. No us perdeu les vistes. Prossegiu la ruta fins a **Corçà**, on podeu admirar el nucli històric o acostar-vos a pocs quilòmetres al bonic nucli de Casavells. La ruta continua per la GIV- 6701 fins a Monells, passant pel costat de **l'església de Santa Cristina**. A **Monells** hi trobareu una plaça que conserva de forma extraordinària l'origen medieval.

*The name of La Bisbal is closely related to the figure of the Bishop who had an important influence during this period and a relationship with the Count of Empúries that was not always easy. The route starts at **La Bisbal d'Empordà Castle Palace**, the residence of the Bishop of Girona and one of the most important*

*examples of the Catalan civil Romanesque architecture. Without leaving La Bisbal, you can see the castle, **Castell d'Empordà**, which is now a hotel, but which was built by the Count, at the edge of his domains and in response to the construction of the Castle of La Bisbal, a sample of the benefits granted to the bishop by the sovereign. Make sure you don't miss the views! Carry on with your route to **Corçà**, where you will be able to admire the historic centre or visit, just a few kilometres away, the beautiful centre of Casavells. The route continues along the GIV- 6701 to Monells, going past **Santa Cristina church**. In **Monells**, there is a square which still has its mediaeval origin.*

Corçà.
Fons CCBE

11

ELS DOMINIS DEL BISBE (II) THE DOMAINS OF THE BISHOP (II)

10 km 🕒 1/2 dia / day

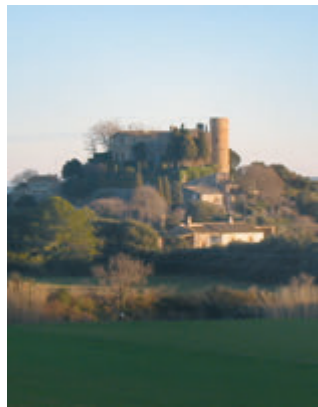

La Pera.
Fons CCBE

La ruta continua des de Monells i de camí us podeu aturar per descobrir la petita **església romànica de Sant Andreu de Pedrinyà**. Arribareu al nucli enlairat de **la Pera** i, molt a prop, a Púbol, on l'antic castell acull el Museu Gala Dalí. Sortireu a la transitada C-66 en direcció a la Bisbal d'Empordà. I a pocs metres, us desvieu a l'esquerra en direcció a Rupjà. Abans d'arribar-hi, però, us recomanem que us endinseu en els dominis de **Foixà**, vila comtal on podreu admirar el castell i les magnífiques vistes sobre l'Empordà. Els més curiosos us

podeu acostar a la creu que recorda el rei Joan I de qui es diu que hi morí estant de cacera. La ruta travessa el nucli de la Sala i els pobles d'Ultramort i Parlavà per arribar fins a **Rupjà**, conjunt històric que conserva el seu castell, antigament propietat del bisbe i ara seu de l'ajuntament.

*The route continues from Monells and, on the way, you can stop to discover the small **Romanesque church of Sant Andreu de Pedrinyà**. You will then come to **La Pera**, which is raised up, and very nearby, Púbol, where the former castle is home to the Gala Dalí Museum. You will come out onto the busy C-66 heading towards La Bisbal d'Empordà. A few metres on, turn left towards Rupjà. However, before you get there, we recommend you to take a look at **Foixà**, the county town where you can admire the castle and the magnificent views over the Empordà region. The more curious among you can stop off at the cross that is dedicated to John I of Aragon, who is said to have died there while hunting. The route goes through the centre of La Sala and the villages of Ultramort and Parlavà and takes you to **Rupjà**, to Rupjà, a historic site that still preserves its castle, which used to belong to the bishop and which now houses the town hall.*

Castell de Foixà.
Fons CCBE

12

LES SENYORIES MIEVIAES (I) THE MEDIAEVAL LORDS (I)

30 km 🕒 1 dia / day

Cruïlles.
Fons CCBE

Els senyors de Cruïlles foren importants protagonistes a l'època medieval, amb dominis que arribaven fins a Calonge o Begur. La ruta comença a **Cruïlles**, nucli on es conserva la torre del castell. A pocs quilòmetres, hi trobareu el **monestir de Sant Miquel de Cruïlles** que presenta pintures murals romàniques del s. XII.

Després travesseu la Bisbal i el nucli empedrat de **Vulpellac**. Aquí us podeu desviar i visitar l'entorn de l'església de Santa Susanna de Peralta o continuar fins a l'església de Sant Esteve de Canapost, d'origen preromànic i on es conserven pintures murals. Al costat, hi ha restes d'una necròpolis alt medieval. Podeu acostar-vos també a **Ullastret**, que conserva diferents elements d'origen medieval i on és especialment destacable l'església de Sant Pere. La ruta us ha de portar fins a **Peratallada**, seu d'una senyoria que s'uní als Cruïlles per mitjà de matrimoni al s. XIII. El recinte, de caire emmurallat destaca pel castell, les muralles, el fossat o la torre de l'Homenatge. A l'església de Sant Esteve de Peratallada, hi trobareu els escuts de les dues cases senyorial.

*The lords of Cruïlles were important figures in the mediaeval period, with domains that reached as far as Calonge and Begur. The route starts in **Cruïlles**, a village which still*

Ullastret.
Fons CCBE

*preserves the Castle Tower. A few kilometres on, you will come to **Sant Miquel de Cruïlles Monastery** which has 12th-century Romanesque mural paintings. You then go through La Bisbal and the cobbled village, **Vulpellac**. Here you can turn off and visit the area of Santa Susanna de Peralta church or continue to Sant Esteve de Canapost church, of pre-Romanesque origin, which also has mural paintings. Next to it, there are the remains of an early mediaeval necropolis. You could also go to **Ullastret**, which has different features of mediaeval origin and, in particular, the church of Sant Pere. The route will take you to **Peratallada**, the seat of a lord that combined with the lords of Cruïlles through matrimony in the 13th century. The site, which is walled, is notable because of the castle, the city walls, the moat and the homage tower. At Sant Esteve de Peratallada church, you will be able to see the shields of the two lordly houses.*

13

LES SENYORIES MEDIEVALS (II) THE MEDIAEVAL LORDS (II)

6 km 🕒 1 dia / day

Palau-sator.
Fons CCBE

La segona part de la ruta comença a **Palau-sator**, conjunt medieval que conserva un recinte emmurallat típicament medieval. Són elements destacables la torre de les Hores i la torre de l'Homenatge que formava part del castell. El municipi agrupa petits nuclis amb elements destacables com l'**església de Sant Pau de Fontclara**, amb importants pintures murals de principis del s. XIII. També és destacable la petita església d'origen preromànic de **Sant Julià de Boada**. Des d'aquí podeu començar a admirar el conjunt medieval de **Pals**, antiga senyoria i propera parada de la ruta. En destaquen també les muralles, la torre de les Hores o l'església de Sant Pere. Finalment, travesseu Regencós fins a arribar a **Begur**, punt final de la ruta que és presidit per les restes d'un castell des d'on diviseu el territori recorregut.

*The second part of the route starts in **Palau-sator**, a mediaeval site that still has a typically mediaeval walled area. The Torre de les Hores tower and the homage tower that were part of the castle are worthy of a mention. The municipality is formed of small nuclei with notable features such as **Sant Pau de Fontclara***

Castell de Begur.
Fons Aj. de Begur

*church, with important mural paintings from the beginning of the 13th century. The small pre-Romanesque church of **Sant Julià de Boada** is also worthy of a mention. From here, you can start to admire the mediaeval site of **Pals**, a former lordship and the next stop on the route. It is also notable for its city walls, the Torre de les Hores tower and Sant Pere church. Finally, you drive through Regencós to get to **Begur**, the last part of the route, that is presided over by the remains of the castle from where you can make out the territory you have visited.*

14

ELS DOMINIS DE LA VALL D'ARO THE DOMAINS OF THE VALL D'ARO

8 km 🕒 1/2 - 1 dia / day

Castell d'Aro.
Fons Aj. de Castell - Platja d'Aro

Els principals senyors a la vall d'Aro durant l'època medieval foren el bisbat i la catedral de Girona, i els comtes de Girona i Barcelona. Més endavant, s'hi sumà el **monestir de Sant Feliu de Guíxols**, que exercí un important domini, tant a la vall d'Aro com més enllà. La ruta comença en aquest monestir benedictí, que data del s. X i que conserva un element emblemàtic com la Porta Ferrada. Des d'aquí arribem a Castell d'Aro, conjunt històric presidit pel **castell de Benedormiens**, construït per a la defensa del territori. La següent parada ja és Santa Cristina d'Aro, on podeu admirar petites esglésies com **Santa Cristina** i, més amunt, dins l'espai natural de les Gavarres, l'**església de Sant Martí**, en el nucli de Romanyà de la Selva, ambdues d'origen preromànic. Envoltats de natura iniciem un descens fins a arribar a l'imponent **castell de Calonge** que presideix aquest poble. Visitar els jardins i les muralles és molt recomanable. Passant per Sant Antoni de Calonge podeu acabar a Palamós, vila marinera fundada pel rei a la segona meitat del s. XIII. Els més curiosos podeu anar a la platja de la Fosca, on romanen les ruïnes del **castell de Sant Esteve de la Fosca**, testimoni en aquella època de moltes batalles navals.

Castell de Calonge.
Fons Aj. de Calonge

*The main lords in the Vall d'Aro during mediaeval times were the Bishopric and Cathedral of Girona, and the Counts of Girona and Barcelona. Later on, **Sant Feliu de Guíxols Monastery** joined them, which played an important role as a domain, both in the Vall d'Aro as well as beyond it. The route starts at this Benedictine monastery, which dates back from the 10th century and which preserves the emblematic feature of the Porta Ferrada. From here, you will come to Castell d'Aro, a historic site presided over by **Benedormiens Castle**, constructed to defend the territory. The next stop is Santa Cristina d'Aro, where you can admire small churches such as **Santa Cristina** and higher up, in Les Gavarres Natural Space, **Sant Martí church**, in the village of Romanyà de la Selva, both of pre-Romanesque origin. In the midst of nature, you will start a descent until you reach the impressive **Calonge Castle**, which presides over this town. Visiting the gardens and the city walls is highly recommended. Going through Sant Antoni de Calonge, you get to Palamós, a fishing village founded by the king in the second half of 13th century. For the inquisitive among you, on La Fosca beach there are still the remains of **Sant Esteve de la Fosca Castle**, which bore witness in those times to many naval battles.*

Oficines de Turisme / Tourist Offices

Begur

(+34) 972 624 520
turisme@begur.cat
www.visitbegur.cat

Cadaqués

(+34) 972 258 315
turisme@cadaques.cat
www.visitcadaques.org

Calonge i Sant Antoni

(+34) 972 661 714
turisme@calonge.cat
www.calonge-santantoni.cat

Castell - Platja d'Aro

(+34) 972 817 179
turisme@platjadaro.com
www.platjadaro.com

Castelló d'Empúries

(+34) 972 156 233
turisme@castello.cat
www.castelloempuriabrava.com

El Port de la Selva

(+34) 972 387 122
turisme@elportdelaselva.cat
www.elportdelaselva.cat

Empuriabrava

(+34) 972 450 802
turisme@empuriabrava.cat
www.castelloempuriabrava.com

Figueres

(+34) 972 503 155
turisme@figueres.org
www.visitfigueres.cat

L'Escala

(+34) 972 770 603
turisme@lescala.cat
www.visitlescala.com

L'Estartit

(+34) 972 751 910
info@visitestartit.com
www.visitestartit.com

La Bisbal d'Empordà

(+34) 972 645 500
turisme@labisbal.cat
www.visitlabisbal.cat

La Jonquera

(+34) 972 555 713
canlaporta@lajonquera.cat
www.lajonquera.cat

Llança

(+34) 972 380 855
turisme@llanca.cat
www.visitllanca.cat

Maçanet de Cabrenys

(+34) 972 544 297
oficinadeturisme@massanet.org
www.macanetdecabrenys.cat

Palafrugell

(+34) 972 300 228
turisme@palafrugell.cat
www.visitpalafrugell.cat

Palamós

(+34) 972 600 550
oficinadeturisme@palamos.cat
www.visitpalamos.cat

Pals

(+34) 972 637 380
info@pals.cat
www.visitpals.com

Peralada

(+34) 972 538 840
promocio@peralada.cat
www.visitperalada.cat

Peratallada

(+34) 872 987 030
turisme@forallac.cat
www.visitperatallada.cat

Portbou

(+34) 972 125 161
turisme@portbou.cat
www.portbou.cat

Roses

(+34) 972 257 331
turisme@roses.cat
www.visit.roses.cat

Sant Feliu de Guíxols

(+34) 972 820 051
turisme@guixols.cat
www.visitguixols.com

Sant Pere Pescador

(+34) 972 520 535
oficinaturisme@santpere.cat
www.santpere.cat

Santa Cristina d'Aro

(+34) 972 835 293
oficinaturisme@santacristina.cat
www.visitsantacristina.cat

Torroella de Montgrí

(+34) 972 755 180
info@visitestartit.com
www.visitestartit.com

Verges

(+34) 972 780 974
turisme@verges.cat
www.verges.cat

Vilabertran

(+34) 972 505 902
promocio@vilabertran.cat
www.vilabertran.cat

+ Info:

www.empordaturisme.com
www.visitemporda.com

